

Preventivní program školy

pro rok 2023/2024

Škola: OA a VOŠS, Ostrava-Mariánské Hory, příspěvková organizace (jen pro OA)

Adresa školy: Karasova 16, Ostrava-Mariánské Hory, 709 00

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo

Školní metodička prevence: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Výchovné poradkyně: Mgr. Kateřina Langrová (pro EL a VSC)

Mgr. Eva Mikulíková (pro OA)

Celoroční činnost ŠMP:

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy, průběžné informování vedení školy, evaluace preventivního programu,
- koordinace a podílení se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikového chování,
- poskytování informací a metodické pomoci vyučujícím v oblasti prevence rizikového chování a koordinace vzdělávání pedagogů v této oblasti,
- vyhledávání a orientační šetření žáků s projevy rizikových forem chování (spolupráce s třídními učiteli a VP - Mgr. Evou Mikulíkovou a Mgr. Kateřinou Langrovou), poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům (možnost využití konzult. hodin nebo domluvy jiného termínu),
- průběžné obměňování nástěnek ŠMP ve spolupráci se žáky,
- účast na pravidelných seminářích organizovaných pro ŠMP a VP Pedagogicko-psychologickou poradnou¹ v Ostravě nebo jiných vzdělávacích akcích pro ŠMP nebo VP,
- spolupráce s metodikem prevence na PPP v Ostravě, lektory z Centra primární prevence a dalšími odborníky, vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy v oblasti prevence, institucí a organizací týkajících se prevence,
- doplňování a získávání vhodné literatury, která bude pro případné zájemce k dispozici,
- spolupráce s vedoucími předmětových komisí, koordinátory a studentskou radou při podpoře vytváření mimoškolních aktivit pro žáky, začleňování prevence do výuky vhodných předmětů, při řešení některých výchovných problémů apod.,
- průběžné mapování situace ve škole z hlediska rizikových forem chování.

Celoroční činnost VP:

- výchovný poradce se podílí na realizaci aktivit v rámci prevence,
- úzce spolupracuje s ŠMP při vyhledávání žáků s rizikovými projevy chování, sleduje prospěch i chování žáků na škole jako celku a v odůvodněných případech i individuálně,
- ve spolupráci s třídním učitelem, rodiči žáka a vedením školy řeší vážnější kázeňské přestupky žáků, zejména neomluvenou absenci žáků,
- poskytuje poradenské služby žákům, jejich rodičům a pedagogům ve svých konzultačních hodinách, ale i mimo ně.

Celoroční činnost ostatních vyučujících:

- třídní učitelé úzce spolupracují s VP a ŠMP při vyhledávání žáků s rizikovými projevy chování, dodržují metodický pokyn ředitele školy pro třídní učitele k řešení výchovných a výukových problémů, spolupracují s ostatními vyučujícími a s rodiči žáků při řešení výchovných problémů žáků, působí na žáky v souladu se strategií prevence, spolupracují s ŠMP při organizaci a vyhodnocování aktivit organizovaných v rámci Minimálního preventivního programu, aj.;

---

¹ Dále jen PPP.

- všichni učitelé informují vedení školy a také VP nebo ŠMP, pokud je žák
  - ve škole zjevně pod vlivem návykové látky²,
  - o nálezu nedovolené látky (či pomůcek k jejímu užívání) v areálu školy,
  - o přechovávání nebo distribuci tabákových a nikotinových výrobků, elektronických cigaret a předmětů, jejichž účelem je vdechování nikotinových výparů (včetně příslušenství takových výrobků),
  - o přechovávání nebo distribuci návykových látek,
  - o fyzickém napadení žáka,
  - o krádežích,
  - také mají-li důvodné podezření u žáků na šikanování, týrání, apod.,
- informují TU nebo VP či ŠMP o rizikových projevech žáků, jsou důslední při svém výchovném působení na žáky, dodržují zásady strategie prevence a doporučené postupy při případných problémech – viz příloha MPP,
- učitelé předmětů právo, občanská nauka, společenská kultura, cizí jazyky, aplikovaná psychologie, biologie, chemie, ICT, český jazyk a literatura, veřejná správa začleňují do svých temat. plánů a do výuky témata z oblasti prevence, provádějí vhodné preventivní techniky v rámci výuky, spolupracují s ŠMP při koordinaci začleňování tematických celků a vyhodnocování.

Preventivní techniky, metody, formy, aktivity:

Diskuse, referáty, slohové práce, hry, testy (např.: zaměřené na sebepoznávání), kvízy, rozhovory v rámci daných témat (v CJ), kdy v nich žáci zastávají různé role – např. rodiče, učitele, žáka, partnera, lékaře, psychologa apod. (např. problém. žák by mohl hrát roli rodiče nebo lékaře), uplatnění dramatické výchovy (zahrát příběh s vlastním koncem), projekty a prezentace žáků o různých zemích, s různou kulturou, školní akademie (např. Vánoce v různých zemích světa) apod., školní výlety, soutěže, sledování DVD atd.

Cíle MMP:

- výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu,
- budování povědomí o nebezpečnosti užívání návykových látek,
- zvyšování odolnosti a preventivního chování vůči negativním sociálním vlivům, šikaně, kyberšikaně,
- upevňování třídního kolektivu a vztahů mezi žáky, zaměstnanci školy, rodiči.

Průběžné zajišťování aktivit pro žáky:

- 1. ročník
  - Min. 1-2 přednášky nebo besedy na téma: „netolismus“, „kyberšikana“, „drogy (legální i nelegální)“, přednáška z oblasti „poruchy příjmu potravy“, případně jiné téma dle aktuální nabídky (placeno žáky)
- 2. ročník
  - Min. 1-2 přednášky nebo besedy na téma „kriminalita“, „terorismus“, „holocaust“ nebo „sexuální výchova“, případně jiné téma, jiný termín dle aktuální nabídky (placeno žáky)
- 3. ročník
  - Min. 1-2 přednášky na téma „extrémismus“, „náboženské sekty“, případně jiné téma, jiný termín dle aktuální nabídky – placeno žáky

Zajištění aktivit pro rodiče žáků v rámci prevence:

- představení se na třídních schůzkách rodičům žáků 1. ročníku, rozdání případných informačních materiálů o prevenci rizikového chování, informace o konzultačních hodinách VP a ŠMP,

---

² Pod pojmem návyková látka je myšlen např. alkohol, omamné látky, psychotropní látky, a ostatní látky způsobí nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování (psychoaktivní / psychomodulační); pak látky ovlivňující negativně činnost mozku, jako jsou např. Kratom, Kata jedlá (kát, čat), Kosmatec (channa, kanna), apod.

- informace o školním preventivním programu, včetně programu proti šikanování a o programu pedagog.-psychologického poradenství a o tom, kde hledat pomoc
- o viz <https://www.oao.cz/index.php/student/student-dokumenty>,
  - o <https://www.oao.cz/index.php/student/poradenske-sluzby>,
- informace rodičům o práci VP a ŠMP, upozornit na nejčastější rizikové jevy, požádat o spolupráci.

Aktivity pro vyučující v rámci prevence:

- přednáška odborníka pro vyučující z oblasti sociálně patologických jevů dle potřeb a zájmu pedagogů, případně pedagogiky nebo psychologie – ve škole, termín dle aktuální nabídky a možností lektora,
- pravidelné semináře pro ŠMP a VP organizované PPP v Ostravě.

Sociální síť spolupracujících institucí:

- PPP Ostrava
- PPPP (Poradna pro primární prevenci)
- AZ-Help
- Městská Policie
- Policie ČR
- OSPOD
- Krizové centrum pro děti a rodinu
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
- Probační a mediační služba
- Linka důvěry
- Renarkon, o. p. s.
- Pavučina, o. p. s.
- Charita
- Diakonie
- Fond ohrožených dětí
- Bílý kruh bezpečí
- Lékaři, psychologové

Zásady realizace prevence rizikového chování u žáků ve škole:

- vést žáky ke **zdravému životnímu stylu**, podporovat kladný přístup k sobě, svému zdraví, ke společnosti a k životu vůbec, zajímat se o trávení volného času žáků,
- klást důraz na vytváření **pozitivních mezilidských vztahů** a prostředí vyvolávající **pocit bezpečí** u žáků, vést k respektování individuality každého jednotlivce, podporovat jejich sebevědomí, vést žáky k sebeúctě a k otevřené komunikaci,
- posilovat **komunikační dovednosti a sociální kompetence žáků**, zvyšovat jejich schopnost řešit, popřípadě se vyrovnávat s problémy a konflikty, **umět požádat jasně a vhodně o pomoc**, adekvátně reagovat na nejrůznější podněty, na kritiku apod., umět reagovat na stres,
- pomáhat žákům při formování jejich osobnosti, **vytváření žebříčku hodnot**, podporovat vytváření **mrvního profilu** korespondujícího s profesní orientací,
- posilovat **právní vědomí žáků**, úctu k zákonům, vést k odpovědnosti za své jednání,
- poskytovat základní **informace o drogách a jidech** legálních i nelegálních, zejména o tom, jaké škody může způsobit jejich užívání a kde hledat pomoc v případě možných problémů,
- podporovat **etické jednání**, vést žáky k toleranci a akceptaci menšin, lidí jiných ras a národností, zapojovat **multikulturní prvky** do vzdělávacího procesu,
- snažit se **být žákům příkladem, spolupracovat s rodiči**,
- **vzdělávat se** (zejména pedagogové) v oblasti sociálně patologických jevů,
- **věnovat zvýšenou pozornost netypickým projevům chování žáků nebo výrazně zhoršenému prospěchu či podezřele omlouvané absenci žáků tak, aby byly problémy včas zachyceny a tím zabráněno vážnějším dopadům**, informovat o těchto případech TU (případně VP nebo ŠMP, vedení školy),

- vést žáky k využívání poradenských služeb ve škole, případně služeb odborníků. V případě problémů, poskytnout žákům a rodičům informace o tom, kde hledat případnou pomoc (kontaktní adresy a telefonní čísla odborných pracovišť – nástěnka ŠMP a VP – pavilon B, webové stránky školy).

Doporučení pro rodiče:

Doporučení pro rodiče - jak předcházet projevům rizikového chování:

- zajímat se o to, jak dítě tráví volný čas, s kým se stýká, znát jeho kamarády, podporovat pozitivní aktivity, nabídnout kroužky, sport apod.,
- povídat si s ním o jeho problémech, ale nementorovat,
- podporovat jeho sebedůvěru, ocenit a pochválit za každou změnu k lepšímu, povzbuzovat ho, neurážet a neshazovat, nebýt ironický, dát mu pocit, že vám na něm záleží, získat si jeho důvěru, vytvářet vhodné dohody a pravidla, být trpělivý, ...,
- být pozitivním příkladem, vzdělávat se v oblasti prevence.

Doporučení pro rodiče, mají-li podezření, že jejich dítě má problémy s drogami:

- obstarat si vhodnou literaturu, webové odkazy, nepanikařit, obrátit se na odborníky nebo lékaře (viz poradenské služby na webových stránkách školy),
- spolupracovat se školou, informovat se častěji na prospěch a docházku žáka u TU, využít poradenských služeb VP nebo ŠMP,
- zorientovat se v situaci, snažit se zjistit příčinu nebo jeho motivaci k užívání drog, častěji si s ním povídat, všimnout si jeho reakcí a vývoje, snažit se ho přimět k tomu, aby vyhledal pomoc odborníka nebo lékaře a spolupracoval při odvykání,
- zvážit využití možnosti anonymního rozboru moče na přítomnost toxických látek za poplatek (informovat se u ŠMP, lékaře nebo jiného odborníka),
- projevit zájem pomáhat, současně však jednat cílevědomě a důsledně, tzv. „tvrdá láska“, dohodnout si určitá rodinná pravidla, jejichž plnění pak důsledně vyžadovat,
- podporovat jeho sebedůvěru, ocenit a pochválit za každou změnu k lepšímu, povzbuzovat ho, neurážet a neshazovat, nebýt ironický, dát mu pocit, že vám na něm záleží, získat si jeho důvěru,
- zabránit tomu, aby se nudil ve volném čase, nabídnout mu nějaké kroužky, kurzy, sportovní vyžití apod.,
- vhodným způsobem se snažit zamezit jeho kontaktu s lidmi, kteří užívají drogy,
- zdůrazňovat potřebu dokončit vzdělání, vhodně varovat před zdravotními a sociálními dopady užívání drog, nepoučovat,
- sledovat, zda se v domě neztrácejí peníze nebo cenné věci, neposkytovat peníze na drogy, raději ho nechat padnout až na dno (většinou až tehdy jsou jedinci závislí na drogách přistoupit na léčbu).

Doporučení pro rodiče při problémech ve spojení s jinými projevy rizikového chování (např.: záškoláctví, patologické hráčství, závislost na počítači, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, rizikové sexuální chování, ...):

- obstarat si vhodnou literaturu nebo internetové odkazy, případně zvážit konzultace s odborníky nebo lékaři,
- spolupracovat se školou, informovat se častěji na chování, prospěch a docházku žáka u TU,
- využít poradenských služeb VP nebo ŠMP.

Důležité kontaktní adresy a telefonní čísla:

- **Linka důvěry – 596 618 908 a 737 267 939,**
- **Linka důvěry Ostrava:** tel: 596 191 111, 737 269 939, nonstop, e-mail: mnof@mnof.cz, <http://www.mnof.cz/klinicka-oddeleni/linka-duvery-ostava/>
- **596 318 080** (Centrum psychologické pomoci – Karviná); **non stop, zdarma**
- **Linka bezpečí - Celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích, zdarma** (bezplatná telefonická linka krizové pomoci pro děti a mladistvé), **nonstop, tel: 116 111;** pomoc@linkabezpeci.cz;

- Policie TOXI odd. – tel. 974 725 460
- Policie v Ostravě-Mar. Horách – tel. 596 624 033
- Rychlá zdravotní služba: 155
- Tísňové volání Policie ČR: 158
- Metodik prevence PPP (Mgr. Petra Chudá, Mgr. Jakub Macošek): tel. 553 810 768 nebo 553 810 769 PPP (O-Poruba)
- Pedag.-psychologická poradna: Kpt. Vajdy 1, Ostrava-Zábřeh, tel. 553 810 700/701 (výchovné a výchovné problémy, problémy mezi dětmi a rodiči)
- PPP, odloučené pracoviště, 17. listopadu 1123, tel. 553 810 768, 596 810 750 (problémy v oblasti soc. patol. jevů...)
- Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Jahnova 12, Ostrava-Mar. Hory, 599 455 120, mobil: 605 292 252
- Krizové centrum pro děti a rodinu (krizové centrum, poradna): Veleslavínova 17, Ostrava (tel. 596123555)
- Krizové centrum Ostrava – non stop, Nádražní 196, Ostrava; telefon: 596 110 882-5, 732 957 193
- Psychiatrická ambulance: Poliklinika FN, tř. 17. listopadu 1790, Ostrava-Poruba, (tel. 596982582) - státní zařízení
- Intervenční centrum Bílého kruhu bezpečí, Ostrava, 28. října 124 (v Domě kultury), Ostrava
- Poradna pro oběti násilí, týrání a zneužívání ELPIS – poradna pro lidi trpící jakýmkoli druhem násilí; Stodolní 3, Moravská Ostrava; telefon: 596 615 935
- Fond ohrožených dětí Ostrava, Nádražní 410/171, 702 00 Ostrava; tel. 596112341
- Renarkon - Centrum primární prevence a doléčování: tel. 596 638 807, 596 638 804
- Mariánskohorská 1328/29, Ostrava (Po-Pá 8.00-16.00 hod, kontaktní centrum, poradenské centrum pro rodiče dětí ohrožených drogou)

Literatura, webové odkazy a legislativa vztahující se k prevenci rizikového chování u žáků ve školách:

Literatura:

- Mareš, M., Smolík, J.: Školní výuka a politický extremismus. Pedagogická orientace, 2010, roč. 20, č. 2, s. 40–54.
- Martínek, Z.: Agresivita a kriminalita školní mládeže, Grada, 2009
- Nešpor, K.: Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách. Sportprag, 1996
- Nešpor, K.: Vaše děti a návykové látky. Portál, 2001
- Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Zásady efektivní primární prevence. 1996
- Kolář M.: Bolest šikanování. Portál, 2001
- Kolář M.: Nová cesta k léčbě šikany. Portál, 2011
- Krch F. D.: Mentální anorexie, Portál 2010
- Krch F. D.: Mentální bulimie – jak bojovat s přejídáním, Grada 2008
- Fieldová, E. M.: Jak se bránit šikaně. Ikar, 2009
- Pavlas, I.: Člověk a drogové závislosti. Ostravská univerzita, 2001
- Nešpor, K.: Jak poznat a překonat problém s hazardní hrou. Praha, 1999

Webové odkazy:

- Web Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz (poradna, publikace, letáky ke stažení apod.)
- Společenství proti šikaně, www.sikana.org
- Internet poradna, www.internetporadna.cz Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz
- Veřejný ochránce práv, www.ochrance.cz. Amnesty International ČR, www.amnesty.cz
- Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz
- Portál E-Bezpečí, www.e-bezpeci.cz
- Online poradna projektu E-Bezpečí, www.napisnam.cz

- Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Legislativa:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzděl. potřebami a žáků nadaných
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/1999-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí – žáků ve školských zařízeních zřizov. MŠMT, č. j. 37 014/2005-25
- Úmluva o právech dítěte 104/1991 Sb.
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí a mládeže
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Příloha č. 1: Program proti šikanování

Příloha č. 2: Metodický pokyn pro třídní učitele k řešení výchovných a výukových problémů

Příloha č. 3: Krizový plán školy (legislativa, doporučené postupy pro různé krizové situace)

Příloha č. 4: Strategie školy k omezení školní neúspěšnosti a předčasných odchodů žáků ze školy

Vypracovala: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Schváleno dne: 4. 9. 2023

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo

Příloha č. 1: Program proti šikanování

Program proti šikanování vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016 a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č. j.: 21291/2010-28) a je součástí školního minimálního preventivního programu. Je vypracován v souladu s platným zněním Školního řádu OA.

1) Cíl programu

Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Škola se zaměří na oblast komunikace, rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky ve třídách i mezi žáky a učiteli, bude se snažit minimalizovat projevy šikanování.

2) Odpovědnost za plnění programu:

- na tvorbě i realizaci programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci,
- jeho koordinace je v kompetenci ŠMP,
- za realizaci je odpovědná ředitel školy.

3) Charakteristika šikanování

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoúčelností agrese. Zahrnuje jak fyzické útoky např. v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků, rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo ničení pověsti a reputace, nepříjemné sexuální provokace. Šikana se také může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.

Důležitými znaky šikanování jsou záměrnost, cílenost, úmysl, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepříjemnost útoku, samoúčelnost agrese. Za určitých okolností může šikanování přerůst, až do forem trestné činnosti viz zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, nebo může naplňovat znaky přestupků dle zákona 200/1990 Sb.

Za šikanování se nepovažuje šikádlení a agrese, která nemá znaky šikanování. Například, když se tzv. „poperou“ dva přibližně stejně silní žáci, nevhodný vtip nebo konflikt, vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho úkor; kyberšikanou není oprávněná kritika na internetu bez zlého úmyslu, bez nadávek a ponižování, vzájemný internetový věcný konflikt (i opakovaný) mezi rovnocennými partnery. Jedním z rozlišujících prvků mezi šikanou a agresí je schopnost žáka šikádlení opakovat, bránit se mu, zastavit ho.

4) Odpovědnost školy

Škola má jednoznačnou odpovědnost za své žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, jsou školy a školská zařízení povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předchází, jeho projevy neprodleně řeší a každé jeho oběti poskytne okamžitou pomoc.

Škola má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství.
- Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí.
- Škola ohlašuje orgánu sociálně právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný nebo proto, že ohrožuje svým chováním samo sebe.

5) Prevence šikany

Všichni pedagogičtí pracovníci:

- kladou důraz na vytváření pozitivních mezilidských vztahů a prostředí vyvolávající pocit bezpečí u žáků, vedou žáky k respektování individuality každého jednotlivce, podporují jejich sebevědomí, vedou žáky k sebeúctě a k otevřené komunikaci, k osvojení si norem slušného chování,
- posilují komunikační dovednosti a sociální kompetence žáků, zvyšují jejich schopnost řešit, popřípadě se vyrovnávat s problémy a konflikty, umět požádat jasně a vhodně o pomoc, adekvátně reagovat na nejrůznější podněty, na kritiku apod.,
- posilují právní vědomí žáků, úctu k zákonům, vedou je k odpovědnosti za své jednání,
- snaží se být žákům příkladem, spolupracují s rodiči, vzdělávají se v oblasti sociálně patologických jevů,
- věnují zvýšenou pozornost netypickým projevům chování žáků nebo výrazně zhoršenému prospěchu či podezřele omlouvané absenci žáků tak, aby byly problémy včas zachyceny, a tím zabráněno vážnějším dopadům, informují o těchto případech, TU (v případě podezření na šikanu také VP a ŠMP, případně vedení školy),
- vedou žáky k využívání poradenských služeb ve škole, případně služeb odborníků v případě problémů,
- případnou šikanu zaměřenou na učitele chápou jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech pedagogů školy,
- vzdělávají se v oblasti prevence.

Ředitel školy:

- je orientován v metodice, organizaci a právní problematice šikanování,
- vytváří příznivé podmínky pro práci metodika prevence a výchovného poradce a iniciuje rozvíjení školního programu proti šikanování,
- zajišťuje realizaci pravidelných třídnických hodin,
- zajišťuje vzdělávání pracovníků v oblasti šikanování,
- zajistí, aby ve školním řádu byla stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení,
- zajistí v souladu s pracovním řádem dohled pedagogických pracovníků nad žáky ve škole i při školních akcích.

Školní metodik prevence (ŠMP):

- koordinuje plán proti šikanování a následně s programem proti šikanování seznámí všechny pedagogické pracovníky, informuje o něm také žáky 1. ročníku a jejich rodiče na třídních schůzkách, zajistí jeho zveřejnění na webových stránkách školy,
- informuje vedení školy o podezření na šikanu a spolupracuje s TU, VP a vedením školy při řešení krizových situací,
- spolupracuje s metodikem prevence v PPP, zdravotnickými zařízeními nebo psychology, PPP, Policií ČR, orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže, Renarkonem a dalšími institucemi a odborníky,
- podílí se na aktivitách v rámci prevence šikany,
- průběžně se vzdělává v oblasti prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů.

Výchovný poradce (VP):

- spolupracuje s ŠMP při vytváření programu proti šikanování,
- informuje ŠMP a vedení školy o podezření na šikanu, spolupracuje s ŠMP, TU a vedením školy při řešení krizové situace, vzdělává se v dané oblasti.

Třídní učitelé (TU):

- na začátku školního roku upozorní žáky na nebezpečí šikany (v rámci školení bezpečnosti) a informují je, na koho se obrátit při problémech ve škole (TU, ŠMP, výchovný poradce, vedení školy), ale i mimo školu; informují je o školním programu proti šikanování,
- informují rodiče žáků o školním programu proti šikanování (třídní schůzky),
- nastavují pravidla třídy, na jejichž vzniku se podílejí i žáci,
- v průběhu školního roku diskutují se žáky o slušném chování i pozitivních mezilidských vztazích, o jejich pocitu bezpečí, vztazích ve škole a ve třídě, využívají k tomu třídnické hodiny, které si mohou v případě potřeby navýšit požádáním vedení školy,
- řeší okamžité projevy rizikového chování (ve spolupráci s výchovným poradcem a ŠMP).

Rodiče:

- v případě podezření na šikanu týkající se nejen jejich dítěte, ale i ostatních spolužáků, informují TU nebo jiného pedagoga, ŠMP, VP nebo přímo vedení školy,
- spolupracují se školou při řešení problému,
- vzdělávají se v dané oblasti,
- spolupracují s PPP či jinými odbornými pracovišti v případě problémů.

Aktivity školy v prevenci proti šikaně:

- adaptační kurzy pro žáky 1. ročníku (v programu také tem. blok „Komunikace“, „Pravidla soužití“),
- prožitkový program „Kyberšikana“ nebo „Rizika virtuálních sítí“, aj. (PPPP, Renarkon, AZ Help, Spolek Nebuď obětí!, Projekt E-Bezpečí – Centrum prevence rizikové virtuální komunikace),
- práce učitelů, případně ŠMP nebo VP s třídním kolektivem v třídnických hodinách,
- prevence ve výuce,
- informační leták, doporučená literatura a kontaktní adresy na webových stránkách školy, na nástěnkách ŠMP a VP (pavilon B, přízemí),
- poradenské služby VP a ŠMP, pravidla chování ve Školním řádu OA včetně sankcí.

6) Krizový plán

a) Postup při řešení šikany nebo podezření na šikanu mezi žáky:

- **informovat TU, také ŠMP, VP a vedení školy, dohodnout další postup, je třeba postupovat velmi uvážlivě a citlivě, každý případ je jiný, dodržovat diskrétnost a důvěrnost informací, neřešit před celou třídou,**
- pokud na šikanu upozorní rodiče oběti, je nutné rodiče v klidu vyslechnout, nechat vymluvit, nepoučovat, aktivně naslouchat; je potřeba se umět doptat na důležité informace; udělat zápis; sdělit, že škola situaci prošetří, ale bude na to potřebovat určitý čas (např. týden),
- zorientovat se v situaci, provést orientační šetření (ŠMP ve spolupráci s VP a TU),
- na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování a konzultaci s VP, TU a vedením školy ŠMP rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu (např. metodika prevence v PPP, Policii ČR apod.),
- postupovat v souladu s Metodickým pokynem ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016.

Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) lze doporučit strategii v těchto krocích:

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a stanovení formy šikany.
2. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi - v soukromí, upozornit, že případ nebude řešen před celou třídou. (zápis)
3. Nalezení vhodných svědků.
4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky, nikoli však konfrontace obětí nebo svědků a agresorů. Zaměřit se na otázky Kdo je obětí a kdo agresorem, Kolik jich je, Kdo je

iniciátorem, Kdo je aktivním účastníkem, Co, kdy a kde dělali agresori obětem, Jak dlouho to trvá, ... (zápis).

5. Zajistit ochranu obětem.

6. Stanovit předběžnou diagnózu a volbu ze dvou typů rozhovoru (zápis):

a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);

b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);

realizace vhodné metody:

a) metoda usmíření;

b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči).

7. Zvolit vhodnou třídnickou hodinu:

a) efekt metody usmíření;

b) oznámení potrestání agresorů.

8. Rozhovor s rodiči oběti (zápis).

9. Informovat na třídní schůzce ostatní rodiče, případně svolat mimořádnou schůzku.

10. Práce s celou třídou. TU třídu nadále sleduje a konzultuje postup s ŠMP nebo VP, případně dalším odborníkem.

Při řešení by se škola měla vyvarovat těchto nevhodných postupů:

- přehlížení, bagatelizací agresivního nebo násilného chování,
- odkazování na to, aby si oběť svoji situaci řešila sama, „postavila se jí“,
- zvat do školy rodiče agresorů, když šikana ještě není,
- nucení žáků, aby veřejně řekli, co viděli nebo se veřejně ihned na místě omlouvali,
- vedení rozhovoru s žákem o situaci před ostatními žáky, vedení rozhovorů žáků zapojených do šikany společně,
- nedostatečného vyhodnocení závažnosti problému a z toho plynoucí volby neadekvátních postupů nebo nepřiměřeného trestu emotivního řešení problému, (k řešení problému je třeba přistupovat věcně),
- agresivního řešení problému (např. násilím),
- příliš autoritativního řešení (např. zastrašováním nebo vyhrožováním), což může vést spíše ke zhoršení situace, případně ke skrytějším formám šikany, nebo i k jinému rizikovému jednání,
- předjímání recidivy útočnicka,
- řešení i méně závažného rizikového chování v součinnosti s policií (zbytečná kriminalizace útočnicka),
- automatického obviňování oběti (sekundární viktimizace),
- vyhýbání se problematickým aktivitám jako zdrojům budoucí šikany.

Základní krizový scénář pro výbuch pokročilé šikany – Poplachový plán pro tzv. školní lynčování (Kolář, 2011)

A. První (alarmující) kroky pomoci

- zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
- bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí.

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

1. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
2. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
3. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
4. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům.

C. Vyšetřování

1. rozhovor s oběťmi a informátory;
2. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků;
3. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
4. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s oběťmi (oběťmi).

D. Léčba

- metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

b) Postup při řešení šikany nebo podezření na šikanu učitele:

- informovat VP, ŠMP nebo přímo vedení školy, dohodnout další postup, je třeba postupovat velmi uvážlivě a citlivě, dodržovat diskrétnost a důvěrnost informací, neřešit před třídou,
- ředitel školy rozhodne o tom, zda se obrátit na odborníka,
- v případě ohrožení pedagoga, si pedagog sám zajistí svou bezpečnost (např. odejde ze třídy, přivolá si pomoc), požádá kolegu nebo vedení o spolupráci a dohled nad žáky, zajistí bezpečnost pro ostatní žáky ve třídě,
- vyvarovat se nevhodných postupů (viz bod 6 a),
- v dané problémové třídě zvážit nutnost intervence.

7) Nápravná opatření

Pro zastavení násilí agresorů lze užít následující nápravná opatření:

- výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy; podmíněné vyloučení a vyloučení ze školy);
- snížení známky z chování;
- převedení do jiné třídy (je třeba individuálně posoudit efektivitu tohoto opatření, aby nedošlo k přesunutí šikany do nového prostředí a podmínek);
- vyloučení ze školy při opakování násilí po rozhodnutí výchovné komise;
- ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení střediska výchovné péče, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v diagnostickém ústavu;
- ředitel školy podá návrh orgánu sociálně-právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu;
- škola umožní agresorovi individuální výchovný plán.

Projevy šikanování, tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky, jsou považovány za hrubé porušení školního řádu. Stejně tak sem mohou patřit i mírné formy psychického útlaku, které byly již dříve prokázány a znovu se opakují.

Doporučuje se dále pracovat s agresorem (vedení k náhledu na vlastní chování, motivy apod.) i s obětí šikany. V případě potřeby doporučit zákonnému zástupci péči dítěte v PPP, SVP nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů, případně převedení do jiné třídy.

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina či menšina) apod. Je třeba si uvědomit, že naším cílem není potrestat viníky, ale především zajistit nápravu a zlepšení vztahů ve třídě.

Aktualizovala: Ing. Jitka Nováková, Ph.D. (ŠMP)

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo

Schváleno dne: 4. 9. 2023

Příloha č. 2: Metodický pokyn pro třídní učitele k řešení výchovných a výukových problémů

1. Řešení neomluvené nepřítomnosti a jiných přestupků školního řádu:

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel (TU) výchovnou poradkyni písemnou formou. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti TU ověřuje její věrohodnost. **TU vyhodnocuje nepřítomnost žáků pravidelně každý týden.**

a) Neomluvenou nepřítomnost **do součtu 7 vyučovacích hodin řeší TU** formou pohovoru se zletilým žákem nebo pohovorem se zákonným zástupcem, na který je dotyčný vyzván telefonicky nebo doporučeným dopisem.

Za neomluvenou absenci bude žákovi uděleno kázeňské opatření:

- od 1 – 3 neomluvených hodin – napomenutí třídního učitele
- od 4 – 7 neomluvených hodin – důtka třídního učitele

TU projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce nebo žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. **Provede zápis z pohovoru**, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem nebo zletilým žákem a návrh výchovného opatření (napomenutí třídního učitele, třídní důtka). Zákonný zástupce nebo zletilý žák zápis podepíše a v případě zájmu obdrží kopii zápisu. **Originál zápisu TU předá výchovné poradkyni, kopii zápisu si ponechá a zapíše udělené výchovné opatření do systému Bakalář.** Případné odmítnutí podpisu zákonným zástupcem nebo žákem se do zápisu zaznamená.

b) Při počtu neomluvených hodin **nad 7 vyučovacích hodin (nebo při opakované absenci během školního roku)** svolává výchovná poradkyně na základě pověření ředitele školy **výchovnou komisi**, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: zástupce vedení školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce atd. Výchovná komise bude také svolána VP v případě, že TU navrhne žákovi za určité porušení školního řádu **udělení důtky ředitele školy**. Zápis z výchovné komise vypracuje VP, která předá kopii zápisu řediteli školy. Pro udělení důtky ředitele školy žákovi před třídou si TU domluví vhodný termín s ředitelem školy a datum udělení zapíše do systému Bakalář.

Na základě posouzení míry jednorázového nebo opakovaného porušení bude navrženo ke dni klasifikační porady hodnocení chování žáka sníženým stupněm:

- od 8 do 21 neomluvených hodin – 2. stupeň z chování
- nad 21 neomluvených hodin – 3. stupeň z chování

c) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne **25 hodin**, ředitel školy může zaslat oznámení s náležitou dokumentací o pokračujícím záškoláctví příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. V případě, že se záškoláctví opakuje, může informovat také Policii ČR. V takovém případě je pak možné hodnotit chování žáka 3. stupněm z chování s podmíněným vyloučením.

d) Jestliže se **žák neúčastní vyučování po dobu nejméně 5 vyuč. dnů** a jeho neúčast při vyučování není omluvena, vyzve ŘŠ (na základě sdělení TU) písemně žáka, a je-li nezletilý, zástupce žáka, aby neprodleně doložil důvod žakovy nepřítomnosti.

e) Jestliže se žák neúčastní distanční výuky v požadovaném rozsahu po dobu 3 dnů bez omluvy, jsou vyučující jednotlivých předmětů povinni informovat TU, výchovného poradce a školního metodika prevence. Výchovný poradce bude informovat u nezletilých žáků zákonného zástupce, u zletilých vyzývá přímo žáka k doplnění podkladů pro hodnocení v distančním vzdělávání.

O jiných závažnějších přestupcích školního řádu, zejména o přestupcích v oblasti sociálně-patologických jevů (krádež, šikana, nedovolené užívání nebo přechovávání drog, projevy rasismu, vandalismu, ...), také o důvodném podezření, že žák užívá drogy, že je šikanován nebo fyzicky týrán, **informuje TU vedení školy a písemně výchovného poradce nebo školního metodika prevence,**

dohodne s nimi další postup. TU také informuje výchovného poradce nebo školního metodika prevence o podezření na výskyt jiných soc.- patologických jevů u žáka jako je gamblerství, poruchy příjmu potravy apod. **TU také pořizuje zápis při oznámení na podezření přestupků v oblasti sociálně-patologických jevů.**

2. Pokyny pro předávání jiných důležitých informací

- a) TU informuje výchovného poradce o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami (na základě zprávy z PPP nebo SPC), TU informuje také ostatní vyučující své třídy o těchto žácích a o doporučených opatřeních pro vzdělávání na základě zprávy z PPP nebo SPC.
- b) TU informuje VP o žácích, jejichž mateřským jazykem není čeština.
- c) TU informuje VP o žácích se ZPS (dodá kopii rozhodnutí).
- d) pokud žák/nebo zákonný zástupce žáka žádá o udělení individuálního vzdělávacího plánu, individuálního plánu zkoušek, opakování ročníku nebo přerušení studia, TU předá jeho žádost k vyjádření výchovné poradkyni.

Vypracovaly: Mgr. Eva Mikulíková - výchovná poradkyně

Mgr. Kateřina Langrová - výchovná poradkyně

Ing. Jitka Nováková – Školní metodička prevence

Doba platnosti: od 31.8. 2023

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo

Příloha č. 3: Krizový plán školy

Krizový plán školy je dokument, ve kterém je návod postupu při řešení krizových situací ve škole.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů a zákonů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28
- Vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/1999-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí – žáků ve školských zařízeních zřizov. MŠMT, č. j. 37 014/2005-25
- Úmluva o právech dítěte č. 104/1991 Sb.
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí a mládeže
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče byli informováni, na koho se mohou ve škole obrátit v případě vzniklých problémů:

- třídní učitelé,
- výchovná poradkyně: Mgr. Kateřina Langrová,
- výchovná poradkyně: Mgr. Eva Mikulíková,
- školní metodička prevence: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.,
- zástupce ředitele školy: Mgr. Bc. Viktor Csölle,
- zástupkyně ředitele školy: Mgr. Ing. Radmila Kosturová,
- ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo.

Krizové plány pro různé krizové situace

Krizový plán – šikana – viz Program proti šikanování (na základě Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j. MSMT-21149/2016 a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j.: 21291/2010-28)

Krizový plán – návykové látky

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 - příloha č. 1, 4, 13 (aktualizovaná verze z r. 2022).

1. Žák je na půdě školy pod vlivem drogy, alkoholu nebo trpí abstinenčními příznaky:

- **informovat okamžitě vedení školy** (ředitele školy PaedDr. Libora Lenčo, zástupce ředitele Mgr. Bc. Viktora Csölleho nebo Mgr. Ing. Radmilu Kosturovou), **případně výchovné poradkyně či ŠMP** (Mgr. Kateřinu Langrovou, Mgr. Evu Mikulíkovou, Ing. Jitku Novákovou, Ph.D.) **nebo bezpečnostního technika** (Mgr. Jana Havrlanta), **dohodnout další postup,**
- zajistit žákovi i ostatním bezpečnost, případně zavolat rychlou **zdravotní pomoc** (155), vedení školy rozhodne, zda je nutno informovat policii (**TOXI** - odd. Policie ČR, tel 974 725 460 nebo odd. Policie ČR v Ostravě-Mariánských Horách, tel: 596 624 033); provést zápis, **nevyšetřovat a neprovádět prohlídku** osobních věcí žáků (toto právo má jen policie),
- v případě důvodného podezření na intoxikaci zvážit možnost provedení orientační zkoušky na přítomnost OPL, zvážit nutnost souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka s testováním na OPL,
- není-li žák schopen pokračovat ve vyučování nebo dbát pokynů zaměstnanců školy, **vyzve škola zákonného zástupce**, aby si žáka vyzvedl; jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyzve škola **orgán sociálně právní ochrany dítěte** obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů,
- informovat rodiče formou, která je v zájmu dítěte, v případě zaslání k lékařskému vyšetření musí být rodiče informováni bezprostředně, respektovat zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, poskytnout rodičům vhodné preventivní materiály, **provést zápis,**
- v odůvodněných případech je nutná i spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže,
- prodiskutovat případ se žákem (TU, případně ŠMP nebo VP), provést zápis,
- zvážit, zda informovat ostatní členy sboru, případně metodika prevence PPP (553 810 768 – PPP v Ostravě-Porubě).

2. U žáka byla nalezena nelegální droga nebo byl přistižen při prodeji drog:

- **drogu zajistit spolu s žákem, nerozdělovat je,**
- **informovat vedení školy, ŠMP nebo VP a dohodnout další postup,**
- neprodleně oznámit danou **skutečnost** policejním orgánům (**TOXI – odd. Policie ČR**, tel 974725460) a dohodnout další postup, právní odpovědnost vyplývá ze zákona č. 112/1998 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 250/2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve znění pozdějších předpisů, **provést zápis, nevyšetřovat a neprovádět prohlídku** osobních věcí žáků (toto právo má jen policie), bezprostředně **informovat rodiče** nezletilého žáka vhodným způsobem, u vyšetřování nezletilého žáka policisty ve škole, kdy není přítomen rodič (zákonný zástupce) nebo právní zástupce, je vhodné, aby byl **přítomen** TU, VP nebo ŠMP,
- pokud policie nepřijede ihned, vložit podezřelou látku do obálky, zalepit a podepsat alespoň dvěma osobami, uložit na bezpečné místo do seřfu se záznamem o případu, uvést datum a čas umístění drogy, nebo látku zničit za přítomnosti svědka se záznamem o případu (rozhodne-li se, že není nutné dělat další opatření),
- informovat metodika prevence v PPP (553 810 768 - PPP v Porubě), dohodnout další postup,
- prodiskutovat případ se žákem a provést zápis (ŠMP nebo VP),
- prodiskutovat případ s rodiči žáka vhodným způsobem, který je v zájmu dítěte (TU, ŠMP nebo VP, vedení školy), provést zápis, poskytnout vhodné preventivní materiály,

- zvážit spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže,
- zvážit, zda informovat další zaměstnance nebo rodiče žáků či ostatní žáky školy.

3. U žáka byly ve škole nalezeny legální drogy (tabákové nebo alkoholické výrobky, podezřelé léky, ředidla aj.):

- **informovat vedení školy a ŠMP nebo VP, dohodnout další postup,**
- prodiskutovat případ se žákem (TU, případně ŠMP nebo VP), zdůraznit nutnost dodržovat školní řád, provést zápis; ŠMP si založí zápis do své agendy,
- informovat rodiče v případě nezletilého žáka (TU, případně VP nebo ŠMP), provést zápis,
- zvážit, zda informovat další zaměstnance nebo rodiče žáků či ostatní žáky školy,
- zvážit spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže, zejména při opakování podobné situace.

4. Žák byl přistižen, že kouří tabákový výrobek nebo užívá elektronickou cigaretu v areálu školy nebo při akcích školy

- zabránit v dalším užívání cigarety,
- informovat TU a ŠMP nebo VP, dohodnout další postup,
- prodiskutovat případ se žákem (TU, případně ŠMP nebo VP), zdůraznit nutnost dodržovat školní řád, provést zápis; ŠMP si založí zápis do své agendy,
- informovat rodiče v případě nezletilého žáka (TU, případně VP nebo ŠMP), provést zápis,
- zvážit spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí a mládeže, zejména při opakování podobné situace.

5. V prostorách areálu školy byla nalezena droga nebo podezřelá látka, injekční stříkačka apod.:

- **neprodleně informovat vedení školy a ŠMP, případně VP a dohodnout další postup,**
- podle závažnosti zvážit, zda oznámit věc oddělení policie (**Policie ČR TOXI-odd.**, tel: 974 725 460), **provést zápis, nevyšetřovat** (toto právo má jen policie),
- **zajistit bezpečné uložení drogy nebo vybavení (bude předáno policii)** – viz bod 2,
- informovat metodika prevence v PPP a zvážit, zda informovat další zaměstnance nebo rodiče žáků či **ostatní žáky** školy.

6. Důvodné podezření, že žák užívá drogy:

- **seznámit se zjištěnou skutečností ŠMP nebo VP (písemně) a také vedení školy, dohodnout další postup,**
- provést pohovor se žákem (ŠMP nebo VP), upozornit na nebezpečí plynoucí z užívání drog, informovat, kde hledat pomoc, provést zápis,
- seznámit rodiče (zákonného zástupce) žáka se zjištěnými skutečnostmi vhodným a taktním způsobem (TU, ŠMP nebo VP), doporučit možné řešení, provést zápis,
- v případě negativní reakce rodičů zvážit kontaktování odboru soc. právní ochrany dětí a mládeže,
- jedná se o důvěrnou informaci (nesdělovat jiným vyučujícím bez souhlasu zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce), **nelze garantovat mlčenlivost vzhledem k rodičům (jen na doporučení psychologa nebo lékaře)**, doporučuje se přesvědčit žáka, aby informoval rodiče sám.

7. Žák se svěří s tím, že užívá drogy:

- **nabídnout radu a podporu, poradenské nebo lékařské služby,**
- **informovat rodiče** vhodným způsobem (je-li nezletilý, **nelze zamlčet** - doporučuje se, aby se svěřil rodičům sám nebo informovat rodiče v jeho přítomnosti), doporučit poradenské služby nebo služby odborníků, provést zápis,
- důvěrná informace, nesdělovat jiným pedagogům bez souhlasu žáka nebo zákonného zástupce.

8. V okolí sídla školy lze sehnat drogy, případně nezletilí žáci si mohou snadno koupit alkohol nebo tabákové výrobky:

- **informovat vedení školy a ŠMP,**
- zvážit, zda informovat policii (TOXI-odd., tel: 974 725 460) - morální, nikoli právní odpovědnost, požádat pracovníky v restauracích nebo obchodech či jiných zařízeních o důsledné dodržování zákona týkajícího se prodeje těchto výrobků nezletilým,
- informovat pracovníky školy,
- informovat žáky a rodiče, je-li to vhodné.

9. Rodiče žáka vykazují problémy se zakázanými drogami nebo alkoholem, případně se dožadují vstupu do školy pod vlivem alkoholu:

- **informovat vedení školy, případně ŠMP nebo VP, dohodnout další postup,**
- podle závažnosti a možného ohrožení dítěte poskytnout přiměřené informace příslušným pracovníkům nebo organizacím v oblasti sociální péče,
- rodičům doporučit obrátit se na odborné poradenské služby (Renarkon, psycholog ...), žákovi nabídnout příslušné informace a podporu, zvážit postoupení jeho případu odborníkům (PPP, psycholog, ...),
- dožaduje-li se rodič vstupu do školy a kontaktu se svým dítětem v silně podnapilém stavu, informovat vedení školy, které by mělo vhodným způsobem rodiči vysvětlit, že v rámci zabezpečení bezpečnosti žáků nemůže v tomto stavu vstoupit na půdu školy,
- zvážit závažnost ohrožení dítěte a přivolání policie.

10. Rodič hledá ve škole radu, jak řešit problémy s drogami u svého dítěte:

- doporučit konzultaci u ŠMP nebo VP, kteří mu doporučí vhodnou literaturu nebo vhodné poradenské služby (PPP, Renarkon, psychiatrie, viz kont. adresy),
- obezřetnost týkající se zachování mlčenlivosti.

První pomoc při otravě návykovými látkami a alkoholem

Je-li osoba ve stavu akutní intoxikace nebo v bezvědomí:

- **volejte lékaře nebo záchrannou službu** (odklad přivolání lékařské pomoci může člověka vážně ohrozit na zdraví neb životě, důvodem k okamžitému odbornému zákroku je i pouhé podezření z otravy),
- zabraňte námaze a udržujte osobu v klidu,
- odstraňte veškeré škodlivé látky a zajistěte dostatek čerstvého vzduchu,
- zajistěte, aby postižená osoba ležela ve stabilizované poloze, aby v případě zvracení nemohlo dojít k zástavě dýchání,
- zabránit prochlazení,
- zjistit informace o látce, kterou daná osoba užila a předat je lékaři.

Chová-li se jedinec násilně:

- zajistěte dostatek čerstvého vzduchu,
- vyhýbejte se prudkým pohybům, mluvíte tišeji, pomaleji a v hlubší hlasové poloze,
- zajistěte bezpečnost ostatních, přemístěte je, pokud to jde,
- snažte se jedince uklidnit.

Jsou-li žáci jen intoxikováni, trpí-li následnými příznaky nebo příznaky z přerušování užívání drogy:

- buďte žákům k dispozici, zajistěte větrání,
- pokuste se setrvat nebo zajistěte, aby někdo jiný setrval s osobou, která drogu užila, než pominou účinky,
- nevyvolávejte napětí, nerozrušujte žáky – u některých drog by to mohlo mít smrtelné následky (obzvláště u těkavých látek), vyvarujte se polemik, hádek,
- došlo-li k otravě ústy, podejte větší množství vody, vyvolejte zvracení stlačením kořene jazyka,
- dále postupujte podle směrnic a metodických pokynů.

Krizový plán – gamblerství, netolismus

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 – příloha č. 15. Základní požadavky:

- informovat o podezření VP nebo ŠMP a TU, dohodnout další postup,
- informovat rodiče žáka (TU nebo VP či ŠMP),
- doporučit kontakt s odborníkem.

Krizový plán – ohrožení života dětí či dospělých formou fyzického útoku nebo napadení

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 - příloha č. 14.

Ihned volat policii (TOXI-odd. Policie ČR, tel 974 725 460 nebo odd. Policie v O-Mar. Horách, tel: 596 624 033, případně tísňové volání Policie ČR: 158). Právo volat policii má každý zaměstnanec, který se u případu vyskytl, případně rychlou zdravotní pomoc (155), informovat vedení školy.

Krizový plán – záškoláctví (viz Metodický pokyn pro TU k řešení výchovných a výukových problémů)

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje TU výchovnou poradkyni písemnou formou. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti TU ověřuje její věrohodnost. **TU vyhodnocuje nepřítomnost žáků pravidelně každý týden.**

a) Neomluvenou nepřítomnost **do součtu 7 vyučovacích hodin** řeší TU formou pohovoru se zletilým žákem nebo pohovorem se zákonným zástupcem, na který je dotyčný vyzván telefonicky nebo doporučeným dopisem.

TU projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce nebo žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem nebo zletilým žákem a návrh výchovného opatření. Zákonný zástupce nebo zletilý žák zápis podepíše a v případě zájmu obdrží kopii zápisu. Originál zápisu TU předá výchovné poradkyni, kopii zápisu si ponechá a zapíše udělené výchovné opatření do systému Bakalář. Případné odmítnutí podpisu zákonným zástupcem nebo žákem se do zápisu zaznamená.

b) Při počtu neomluvených hodin **nad 7 vyučovacích hodin (nebo při opakované absenci během školního roku)** svolává výchovná poradkyně na základě pověření ředitelem školy **výchovnou komisi**, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: zástupce vedení školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce atd. Výchovná komise bude také svolána VP v případě, že TU navrhne žákovi za určité porušení školního řádu **udělení důtky ředitele školy**. Zápis z výchovné komise vypracuje VP, která předá kopii zápisu řediteli školy. Pro udělení důtky ředitele školy žákovi před třídou si TU domluví vhodný termín s ředitelem školy a datum udělení zapíše do systému Bakalář.

c) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne **25 hodin**, ředitel školy může zaslat oznámení s náležitou dokumentací o pokračujícím záškoláctví příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. V případě, že se záškoláctví opakuje, může informovat také Policii ČR.

d) Jestliže se **žák neúčastní vyučování po dobu nejméně 5 vyuč. dnů** a jeho neúčast při vyučování není omluvena, vyzve ŘŠ (na základě sdělení TU) písemně žáka, a je-li nezletilý, zástupce žáka, aby neprodlouženě doložil důvod žákovy nepřítomnosti.

Krizový plán - vandalismus, rasismus, extremismus, xenofobie, antisemitismus, ...

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 - přílohy č. 9, 10. V případě podezření je třeba:

- **informovat TU, případně ŠMP nebo VP, a také vedení školy, dohodnout další postup,**
- zvážit oznámení policii,
- prodiskutovat případ se žákem (TU, případně VP nebo ŠMP), provést zápis; vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky, zaměřit výuku na daný problém,
- zvážit informování rodičů (zápis).

Krizový plán - nahlášení krádeže žákem

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 - příloha č. 12. Je třeba:

- **informovat TU, ŠMP nebo VP, a také vedení školy,**
- o události **pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného,**
- věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost,
- v případě, že je znám pachatel, projednat i se zákonným zástupcem (provést zápis), zvážit nahlášení krádeže OSPODU (byl-li pachatel mladší 18 let) a předání orgánům činným v trestním řízení.

Krizový plán – podezření na týrání, zanedbávání nebo sexuální zneužívání dítěte, domácí násilí

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 - příloha č. 5, 20. Je třeba:

- **vždy informovat ředitele školy,** který s VP a ŠMP dohodne vhodný postup,
- postupovat velmi uvážlivě a citlivě, dodržovat diskrétnost a důvěrnost informací,
- zvážit konzultaci s odborníkem,
- předat kontakty na linku bezpečí a vhodné instituce nebo odborníky,
- neřešit situaci před třídou, nevhodné je řešit situaci s možným agresorem,
- informovat příslušný OSPOD nebo Policii ČR a dohodnout s nimi další postup (u domácího násilí, pokud je obětí dítě).

Krizový plán - poruchy příjmu potravy, sebepoškozování

Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 – příloha č. 3, 16. Je třeba:

- informovat o podezření VP nebo ŠMP a TU, dohodnout další postup,
- informovat rodiče žáka (TU nebo VP či ŠMP), doporučit kontakt s odborníkem.

Krizový plán – rizikové sexuální chování

(Podrobnější informace viz Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 – příloha č. 18). Je třeba:

- informovat o podezření VP nebo ŠMP a TU, dohodnout další postup,
- informovat rodiče žáka (TU nebo VP či ŠMP), případně doporučit kontakt s odborníkem,
- v případě páchaného násilí na dítěti – informovat OSPOD nebo policii.

Aktualizovala: Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo

Schváleno dne: 4. 9. 2023

Příloha č. 4: Strategie školy k omezení školní neúspěšnosti a předčasných odchodů žáků ze školy

Příčiny školních neúspěchů a předčasných odchodů žáků ze školy

Hlavní příčiny školních neúspěchů a předčasných odchodů žáků denního studia naší školy se liší podle jednotlivých ročníků studia. V prvním nebo v druhém ročníku mezi hlavní příčiny patří nedostatečné studijní předpoklady pro úspěšné zvládnutí naší školy, nezáměr o zvolený obor, zejména o odborné předměty, případně záměr o jiný obor, na který žák nebyl přijat do 1. ročníku a během školního roku mu byl umožněn přestup, dále problémy v rodině žáka, vysoká absence ve výuce apod. V třetím a čtvrtém ročníku bývají příčiny školních neúspěchů hlavně v tom, že žák má ve škole vyšší absenci ze zdravotních důvodů a není schopen učivo dohnat, rodina žáka má finanční problémy a žák je nucen si přivydělávat během studia a nestíhá se připravovat na výuku, někdy se dokonce odstěhuje i od svých rodičů, hradí si životní náklady sám a dá pak přednost možnosti výděleku před docházkou do školy. Jindy má žák rodinné nebo osobní problémy nebo zcela jiné, nové zájmy, a studiu přestane věnovat patřičnou pozornost.

Pokud některý žák neuspěje u maturitní zkoušky, jedná se většinou o žáka, který měl problémy i během svého studia a nestihl se naučit všechny maturitní otázky ze zdravotních důvodů nebo míval slabý prospěch a dělá mu pak problém zvládnout větší celky učiva zároveň ve všech maturitních předmětech, nebo se jedná o žáka, který trávil hodně hodin ve čtvrtém ročníku prací v rámci brigády při studiu. Někdy je však důvodem neúspěchu jen nedostatečná příprava a záměr o jiný způsob trávení volného času. Počet neúspěšných žáků však není vysoký, je přiměřený k celkovému počtu žáků.

Škola se zabývá jednotlivými ohroženými žáky, vždy se jim snaží pomoci přímo prostřednictvím třídního učitele nebo výchovného poradce či školního metodika prevence nebo vedení školy řešit jejich nepříznivou situaci nebo jim doporučí kontaktovat vhodné odborníky, případně jim poskytne poradenství při výběru jiného oboru na jiné škole. Má pro to vypracovaný systém opatření.

Opatření školy k omezení školní neúspěšnosti a předčasných odchodů žáků ze školy

- 1. Náborové akce na základních školách** - pedagogičtí pracovníci poskytují žákům, případně i rodičům základních škol informace o škole a oborech, které vyučují.
Komunikace školy s žáky a rodiči již před nástupem do 1. ročníku - prostřednictvím **dnů otevřených dveří**, následně při přijímacím řízení a na **informačních schůzkách pro rodiče žáků prvních ročníků, vždy v červnu**, kde se rodiče žáků setkávají s budoucími třídními učiteli a vedením školy, dozví se vše o fungování školy, finančních nákladech na adaptační kurzy a na učebnice a jiné školní pomůcky, seznámí se s výchovnými poradkyněmi školy (VP) a školní metodičkou prevence (ŠMP) a náplní jejich práce, jsou upozorněni na možné potíže žáků s přechodem na SŠ a na nebezpečí problémů v oblasti rizikových projevů chování a dozví se, kde hledat pomoc v případě vzniklých problémů. Rodiče žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním, nebo s vývojovou poruchou učení nebo chováním se mohou přímo domluvit s VP a TU apod.
- 2. Adaptační kurzy v 1. ročníku** – stmelení třídního kolektivu vede k tomu, že žák se pak lépe adaptuje na studium na SŠ, nepodléhá tolik stresu, nechce ze školy odejít; součástí programu je i tematický blok „**Jak se učit na SŠ?**“ (metody efektivního učení; co dělat při neúspěchu, na koho se obrátit; co dělat, když onemocní a má delší absenci ve výuce, příklady z praxe apod.).
- 3. Kontrola prospěchu pomocí programu Bakalář** – rodič má průběžný přehled o známkách svého dítěte v daném systému a může v případě problémů ihned kontaktovat vyučujícího předmětu, kde žák neprospívá.
- 4. Třídní schůzky** pro rodiče žáků denního studia (3 x ročně, pro 1. ročník 4 x ročně, z toho jednou formou individuálních konzultací) a **klasifikační konference**, na kterých TU hlásí žáky, kteří mají nedostatečný nebo v listopadu a dubnu i velmi slabý prospěch nebo jsou nehodnoceni v některém předmětu, a také žáky, kterým bylo uděleno nějaké výchovné opatření – pochvaly i kázeňské tresty, žáky s neomluvenou absencí, také upozorní na žáky s vysokou omluvenou absencí, případně problémy v dané třídě apod. Také se hlásí žáci, kteří vystoupili ze školy a z jakého důvodu, kteří přestoupili z jiné školy, kteří opakují ročník nebo nastoupili po přerušení studia. K hodnocení třídy se mohou vyjádřit i ostatní vyučující.

5. **Vyhodnocení prospěchu a absence** v jednotlivých třídách ve **vzájemném srovnání tříd a také porovnání** s předešlým klasifikačním obdobím u jednotlivých žáků; **evidence žáků s dodatnými a opravnými zkouškami** (provádí zástupce ředitele školy).
6. **Dopis zákonným zástupcům žáka**, ve kterém škola žádá rodiče o spolupráci, pokud je žák hlášen na klasifikační konferenci jako nedostatečný nebo velmi slabý (pokud se zákonný zástupce nedostaví na třídní schůzky) nebo má v pololetí 3 nebo více předmětů s prospěchem dostatečný.
7. **Dotazníky pro TU, který sestavují během roku VP a ŠMP** a ve kterých TU hodnotí třídu a vytipovává ohrožené nebo problémové žáky či žáky s vysokou absencí pro pohovor s VP, případně i se zákonnými zástupci žáka.
8. **Vyhledávání ohrožených a problémových žáků** – všichni vyučující upozorňují TU nebo VP na žáky, kteří mají vysokou absenci nebo se výrazněji zhoršili v daném předmětu nebo projevují znaky rizikového chování, TU pak informuje VP nebo ŠMP a dohodnou se na dalším postupu. **VP také průběžně sleduje a vyhodnocuje prospěch a absenci žáků** ve výuce, má přístup k průběžnému hodnocení žáků v jednotlivých předmětech v systému Bakalář.
9. **Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, IVP nebo IPZ nebo vývojovými poruchami učení či chování.** VP pomáhá TU a dalším vyučujícím sestavit plán pedagogické podpory pro žáky s podpůrnými opatřeními 1. stupně, individuální vzdělávací plán (IVP) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na základě doporučení školského zařízení PPP nebo SPC, průběžně kontroluje jeho plnění a případně podává návrhy na jeho úpravu, pomáhá vyučujícím po metodické stránce a vyhodnocuje ho s PPP nebo SPC. U žáků s individuálním plánem zkoušek (zejména sportovci nebo žáci se zdrav. problémy) VP spolupracuje s TU a v případě potřeby pomáhá žákům s metodami učení, plánováním učiva apod. TU kontroluje, zda žák plní IPZ, dodržuje termíny zkoušení nebo konzultací. Pokud žák nedodrží dohody s vyučujícími, nebo se u žáka díky např. jeho sport. či jiným zájmům výrazně zhorší prospěch, řeší se situace s rodiči nebo trenérem a nedojde-li k nápravě, TU nebo VP podá návrh na zrušení IPZ. U žáků s SVPU nebo SVPCH s podpůrnými opatřeními 2. – 3. stupně vypracuje VP na základě závěrů PPP doporučení pro výuku v jednotlivých předmětech. VP pomáhá vyučujícím po metodické stránce a kontroluje, zda jsou doporučení dodržována, případně navrhuje jejich úpravu. Žáci s IVP, IPZ nebo SVPU či SVPCH se mohou kdykoliv obrátit v případě problémů na VP.
10. **Péče o žáky s vážnými rodinnými, osobními nebo zdravot. problémy.** Žáci i zákonní zástupci se mohou obrátit na svého TU nebo VP a požádat o radu nebo pomoc v řešení problému. TU nebo VP upozorní ostatní vyučující na problémovou situaci žáka a požádá je o citlivý individuální přístup k žákovi, např. při oznamování klasifikace, při nepřipravenosti na výuku apod. V případě, že žák přinese vyjádření od psychologa, lékaře, etopeda nebo jiného odborníka, TU informuje ostatní vyučující o doporučeném přístupu k žákovi ve výuce. Učitelé se snaží žáka podpořit v jeho dalším studiu.
11. **Výchovné komise** – svolává VP při neomluvené absenci nad 7 h. nebo při opakované neomluvené absenci žáka ve výuce, při hrubším porušení Školního řádu OA nebo jiným projevům nevhodného chování žáka za účasti ředitele školy nebo jejího zástupce (viz **Metodický pokyn pro TU k řešení výukových a výchovných problémů**); cílem VK je hlavně doporučit další vhodný postup pro zlepšení situace žáka a působit preventivně tak, aby nedošlo k dalším výchovným problémům.
12. **Pohovory TU se žákem nebo jeho zákon. zástupcem** v případě porušení Školního řádu OA nebo časté omluvené absence žáka, slabého prospěchu nebo rodinných či osobních problémů žáka (viz **Metodický pokyn pro TU k řešení výukových a výchovných problémů**).
13. **Pohovory VP se žákem nebo jeho zákon. zástupcem (obvykle po dohodě s TU)** v případě závažnějšího porušení Školního řádu OA nebo vyšší omluvené absence žáka, podezření na rizikové chování žáka, rodinných či osobních problémů žáka, slabého prospěchu atd. V případě slabého prospěchu VP hledá možnosti pro zlepšení situace (s žákem nebo i jeho zákon. zástupcem jsou probrány metody a styly učení, odkazy na infor. materiály, možnosti doučování nebo různých kurzů, denní režim a dohoda o jeho úpravě, plánování učení, případné omezení zájmových aktivit apod.) a následně VP sleduje a kontroluje (při pohovorech s vyučujícími žáka nebo se žákem, případně zákon. zástupcem), zda žák plní dohody a doporučení a zlepšuje se v prospěchu.
14. **Třídnické hodiny vedené TU nebo i VP** zaměřené na techniky učení (při větším počtu prospěchově slabých žáků ve třídě).

15. **Poradenské služby VP a ŠMP** – ve stanovených konzultačních hodinách i mimo ně po vzájemné dohodě (VP – kariérové poradenství, přestupy žáků na jinou školu, výchovné a výukové problémy, problémy žáků se spec. vzdělávacími potřebami nebo poruchami učení či chování, rodinné a osobní problémy žáků, klima třídy, ..., ŠMP – oblast sociálně patologických jevů, špatné vztahy ve třídě atd.).
16. **Konzultační hodiny vyučujících** – žák má možnost ve stanovené době (případně dle vzájemné dohody i jindy) znovu požádat učitele o vysvětlení nebo procvičení učiva, zejména v případě delší absence při výuce nebo přípravě na maturitní zkoušku; také rodič může vyhledat učitele a projednat studijní problémy svého dítěte.
17. **Využití e-learningového studia nebo zasílání studijních materiálů e-mailem nebo google učebnou** – v řadě předmětů mají žáci k dispozici e-learning (např. zpracované materiály k maturitě, příklady k procvičení apod.) na webu školy nebo pedagog zasílá průběžně zpracované učivo nebo příklady k procvičení žákům v daném předmětu na jejich mail. Materiály tak mají i žáci, kteří chybí ve výuce.
18. **Udělování mimořádných stipendií** – stipendium je ve 3 kategoriích: a) žák dosáhl nejlepšího prospěchu za školní rok, b) největší skokan – žák se mezi školními roky nejvýrazněji zlepšil v prospěchu, c) žák se významně podílel na reprezentaci školy a na jejich mimořádných aktivitách.
19. **Organizování různých soutěží, kroužků, mimoškolních aktivit, akademií, kurzů, výletů, sportovních akcí, zahraničních zájezdů, přednášek, besed s odborníky a jiných školních akcí, zapojení do studentské odborné činnosti** – snahou je zapojit do těchto aktivit i problémové nebo ohrožené žáky a na druhé straně dát vyniknout talentovaným žákům.
20. **Důraz na praktické výsledky** – školní časopis, nástěnky; publikování výsledků žáků a akcí školy v tisku, na webových stránkách školy apod.
21. **Důraz na další vzdělávání žáků po ukončení SŠ** – webový portál kariérového poradenství na web. stránkách školy, nástěnky VP, prezentace různých VŠ, VOŠ nebo jiných vzdělávacích agentur o studiu v zahraničí, návštěvy Dnů otevřených dveří VŠ nebo VOŠ (doporučeno mimo výuku), seminář agentury SCIO o NSZ, v knihovně samostatný koutek s informacemi a brožurami o VŠ.
22. **Organizace přednášek, besed nebo prožitkových programů pro žáky v rámci primární prevence (předcházení projevům rizikového chování).**
23. **Mapování výskytu rizikových forem chování** (pravidelně v 2. ročníku nebo podle potřeby), dle potřeby provedení sociometrického šetření třídy odborníkem nebo také **mapování sociálního klimatu školy nebo klimatu třídy.**
24. Jako dlouhodobý program na 5 let sestavuje **Školní strategii prevence.**
25. **Vzdělávání pedagogů v oblasti pedagogiky a psychologie a oblasti sociálně patologických jevů** – formou přednášek odborníků pro sborovnu nebo individuální účasti pedagogů na různých seminářích; předáváním informací a poznatků výchovnými poradkyněmi a školní metodičkou prevence.
26. **Spolupráce s neziskovými organizacemi a dalšími subjekty či odborníky** – s PPP, SPC, PPPP, OSPODem, Policií ČR, Městskou policií, Renarkonem, lékaři, psychology, ...

Aktualizovala:

Ing. Jitka Nováková, Ph.D.

Mgr. Eva Mikulíková

Mgr. Kateřina Langrová

4. 9. 2023

Ředitel školy: PaedDr. Libor Lenčo